

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de hotărâre a Plenului Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind aplicarea art. 6 din Legea concurenței nr. 183/2012 anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Autoritatea publică responsabilă de elaborarea și promovarea proiectului hotărârii Plenului Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind aplicarea art. 6 din Legea concurenței anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare (în continuare Regulament) este Consiliul Concurenței.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

În conformitate cu Art. 335 alin. (1) al Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, fiecare parte menține pe teritoriul său o legislație cuprinzătoare în materie de concurență care abordează în mod eficace acordurile anticoncurențiale, practicile concertate și comportamentul anticoncurențial unilateral al întreprinderilor cu putere dominantă pe piață și asigură un control eficace al concentrărilor între întreprinderi.

Respectiv, în contextul obținerii de către Republica Moldova a statutului de țară candidat pentru aderare la Uniunea Europeană și a Programului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova 2021-2027, în vederea realizării angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova, și anume de a menține și armoniza cadrul normativ național din domeniul concurenței a fost inițiat procesul de transpunere a cadrului normativ al Uniunii Europene, la nivel de cadru normativ secundar național, ce vizează aplicarea art. 6 din Legea concurenței nr. 183/2012 anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare.

Astfel, elaborarea Regulamentului este determinată de necesitatea transunerii a Regulamentului (UE) 2023/1066 al Comisiei din 01 iunie 2023 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare pentru realizarea acțiunii nr. 5 din Capitolul 8: Politica din domeniul concurenței din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

Prin urmare, în vederea asigurării cadrului normativ secundar național necesar aplicării art. 5 și art. 6 din Legea concurenței nr. 183/2012 este elaborat Regulamentul privind aplicarea art. 6 din Legea concurenței anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare ce urmează a fi aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței în acord cu competența atribuită de art. 41 alin.

(1) lit. c) și art. 46 alin. (6) lit. c) din Legea concurenței nr. 183/2012, în vederea sporirii transparenței procesului decizional al Consiliului Concurenței în aplicarea normelor de concurență referitoare la evaluarea anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Prevederile Legii concurenței nr. 183/2012 conțin norme generale privind acordurile anticoncurențiale și modalitatea de exceptare a acestora. Totodată, cadrul normativ secundar este constituit din Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr. 14/2013 cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea acordurilor orizontale anticoncurențiale, care nu corespunde normelor actualizate ale Uniunii Europene în materia acordurilor orizontale.

Elaborarea și aprobarea Regulamentului este necesară pentru asigurarea conformității legislației naționale cu acquis-ul comunitar. Noul Regulament al Consiliului Concurenței privind aplicarea art. 6 din Legea concurenței nr. 183/2012 anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare va armoniza prevederile naționale cu cele europene, va spori predictibilitatea pentru mediul de afaceri și va consolida eficiența aplicării normelor de concurență.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Regulamentului instituie cadrul normativ secundar necesar pentru stabilirea condițiilor aplicabile categoriilor de acorduri de cercetare și dezvoltare care beneficiază de exceptarea prevăzută la art. 6 al Legii concurenței nr. 183/2012.

Proiectul Regulamentului stabilește categoriile de acorduri de cercetare și dezvoltare care sunt considerate că îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 6 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183/2012, oferă definiția noțiunilor specifice, obiectul de reglementare, stabilește care sunt restricțiile grave aplicabile, restricțiile excluse, pragul cotei de piață necesar a fi îndeplinit pentru a beneficia de exceptare, durata exceptării, cazurile individuale când poate fi retras beneficiul exceptării.

Proiectul Regulamentului are ca scop facilitarea cercetării și a dezvoltării, protejând, în același timp, concurența în mod eficace.

Cuantumul pragurilor cotei de piață stabilite de proiectul Regulamentului este preluat fidel din Regulamentul (UE) 2023/1066 al Comisiei din 01 iunie 2023, stabilite la nivel UE, și oferă certitudine juridică întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi cu privire la condițiile în care acordurile de cercetare și dezvoltare pot beneficia de exceptare, fără a necesita o evaluare individuală extinsă, ceea ce elimină avantajul disproporționat și instituie condiții similare de care beneficiază întreprinderile și asocierile de întreprinderi din statele membre ale UE. Totodată, alinierea la pragurile UE ajută Republica Moldova să armonizeze practica de aplicare a art. 6 din Legea concurenței cu jurisprudența și practica de la nivelul UE, ceea ce este important în contextul cooperării

economice și al integrării treptate în piața europeană comună.

Se poate presupune, în scopul aplicării art. 6 din Legea concurenței nr. 183/2012, că, sub un anumit nivel al puterii de piață, efectele pozitive ale acordurilor de cercetare și dezvoltare vor compensa eventualele efecte negative ale acestora asupra concurenței.

Totodată, cooperarea în domeniul activităților comune sau remunerate de cercetare și dezvoltare și în domeniul exploatării rezultatelor promovează progresul tehnic și economic dacă părțile contribuie la această cooperare cu competențe, bunuri sau activități complementare.

Având în vedere că, elaborarea proiectului este prevăzută în Planul Național de Acțiuni pentru Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2025 – 2029 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2023, Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței cu privire la aprobarea Regulamentului privind aplicarea art. 6 din Legea concurenței nr. 183/2012 anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare în temeiul art. 56 alin. (3) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, va intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, pentru a se asigura respectarea angajamentelor față de Uniunea Europeană asumate în baza Acordului de asociere RM – UE ratificat prin Legea nr. 112/2014.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiuni alternative nu au fost identificate, întrucât opțiunea de a nu interveni și a nu aproba noul Regulament ar putea fi în defavoarea întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi, care nu vor putea beneficia de astfel de exceptări în condițiile similare de care beneficiază întreprinderile din statele membre ale UE.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul Regulamentului prevede un efort administrativ și financiar din partea Consiliului Concurenței în vederea monitorizării respectării de către întreprinderi sau asocierile de întreprinderi a condițiilor de exceptare a acordurilor de cercetare și dezvoltare.

Acest lucru va presupune costuri administrative și va implica efort din partea angajaților autorității de concurență în vederea supravegherii aplicării Regulamentului privind aplicarea art. 6 din Legea concurenței la categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Prezentul proiect nu prevede alocarea de resurse financiare suplimentare din bugetul de stat prevăzute pentru Consiliul Concurenței.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul Regulamentului va crea un cadru normativ secundar previzibil și clar privind regulile, limitele și condițiile aplicării art. 6 din Legea concurenței

nr. 183/2012 de către Consiliul Concurenței, în cazul încheierii anumitor categorii de acorduri, decizii și practici concertate, care au ca obiect cercetarea și dezvoltarea de produse, de tehnologii sau de procedee până la stadiul aplicării industriale, precum și exploatarea rezultatelor, inclusiv dispozițiile de proprietate intelectuală.

Impactul general asupra sectorului privat este unul semnificativ din perspectiva, în special, a întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi care vor beneficia de un cadru juridic previzibil privind condițiile în care pot încheia acorduri permise și beneficia de exceptarea asigurată de art. 6 din Legea concurenței nr. 183/2012, fapt care va reduce riscul de încălcare a regulilor de concurență.

Aprobarea și aplicarea coerentă a Regulamentului va genera efecte pozitive asupra sectorului privat întrucât va contribui la promovarea culturii concurențiale în rândul mediului de afaceri și bunăstarea consumatorului.

4.3.3. Impactul asupra concurenței

Aprobarea și aplicarea coerentă a acestui Regulament, vor genera efecte pozitive asupra mediului concurențial, întrucât vor permite cooperarea între întreprinderi în domeniul cercetării și dezvoltării, fapt ce implicit va contribui la consolidarea unui cadru concurențial favorabil inovării, asigurând, în același timp, protejarea concurenței efective pe piață și a intereselor consumatorilor.

Totodată, aplicarea Regulamentului va preveni practici precum fixarea prețurilor, împărțirea pieței, limitarea producției sau a vânzărilor, care afectează negativ consumatorii prin prețuri mai mari și o alegere mai redusă.

4.4. Impactul social

Proiectul nu stabilește prevederi care ar putea avea impact direct social.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Regulamentul nu stabilește prevederi care ar putea avea impact direct asupra datelor cu caracter personal, Regulamentul oferă reglementări de aplicare a art. 5 și art. 6 din Legea concurenței nr. 183/2012 asupra întreprinderilor și asocierilor de întreprinderi, în cazul încheierii acordurilor de cercetare și dezvoltare.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu au fost identificate efecte negative asupra echității sau egalității de gen. Regulamentul se aplică întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi și nu implică măsuri care să influențeze echilibrul de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul nu stabilește prevederi care ar putea avea impact direct asupra mediului înconjurător. Totodată, proiectul este aliniat obiectivelor Pactului verde european și poate contribui indirect la promovarea cercetării și dezvoltării unor soluții inovatoare, inclusiv tehnologii durabile și eficiente din punct de vedere al utilizării resurselor, sprijinind astfel tranziția către o economie sustenabilă.

4.6. Alte impacturi și informații relevante
Alte impacturi și informații relevante nu au fost identificate și analizate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Regulamentul face parte din categoria actelor normative elaborate și aprobate în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene din domeniul politicii concurenței. Obligația de transpunere a Regulamentului (UE) 2022/1066 al Comisiei din 01 iunie 2023 privind aplicarea articolului 101 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene anumitor categorii de acorduri de cercetare și dezvoltare este prevăzută ca acțiune nr. 5 din Capitolul 8. Politica în domeniul concurenței în Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la UE pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. În acest scop, a fost elaborat Tabelul de concordanță pentru actul normativ UE transpus, conform art. 31 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, precum și a Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene nr. 1171/2018.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Consiliul Concurenței, în scopul respectării prevederilor art. 9 din Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239/2008 și art. 20 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, la data de 19.12.2025 a plasat pe pagina web oficială a autorității, la compartimentul „Transparență”, directoriul „Transparență decizională” anunțul cu privire la inițierea procesului de elaborare a proiectului Regulamentului privind aplicarea art. 6 din Legea concurenței nr. 183/2012 anumitor categorii de acorduri de cercetate și dezvoltate ce va fi aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței, astfel încât orice persoană interesată să poată prezenta propuneri în acest sens. Proiectul v-a fi supus avizării și consultărilor publice prin remiterea acestuia spre avizare părților interesate (Ministerul Finanțelor, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Mediului, Ministerul Educației și Cercetării, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, Ministerul Sănătății, Ministerul Energiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare) în conformitate cu art. 32 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017 și prevederile art. 11 al Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239/2008. Obiecțiile și recomandările expuse în avizele prezentate vor fi reflectate în Sinteză. Totodată, proiectul va fi plasat pe pagina oficială a Consiliului Concurenței pentru consultarea opiniei publice a altor părți interesate din mediul de afaceri.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul Regulamentului va fi remis la Centrul de Armonizare a Legislației pentru a fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene, în

conformitate cu prevederile art. 35 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.

Proiectul Regulamentului va fi supus expertizei anticorupție de către Consiliul Concurenței în conformitate cu prevederile art. 36 alin. (5) din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.

Conform art. 37 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, proiectul Regulamentului va fi remis Ministerului Justiției pentru a fi supus expertizei juridice. Concluziile expertizei juridice relevante vor fi incluse în Sinteză și luate în calcul la definitivarea proiectului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul este corelat cu prevederile actelor normative primare în vigoare, care se află în conexiune.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Proiectul de act normativ nu necesită suport în implementare pentru a atinge obiectivele, nu necesită implicarea unor instituții, înființarea de structuri noi sau capacități de competență, resurse umane suplimentare.

Președinte

Alexei GHERȚESCU

Contrasemnat
Șef Direcția juridică

Gabriela CORCIMARI